

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

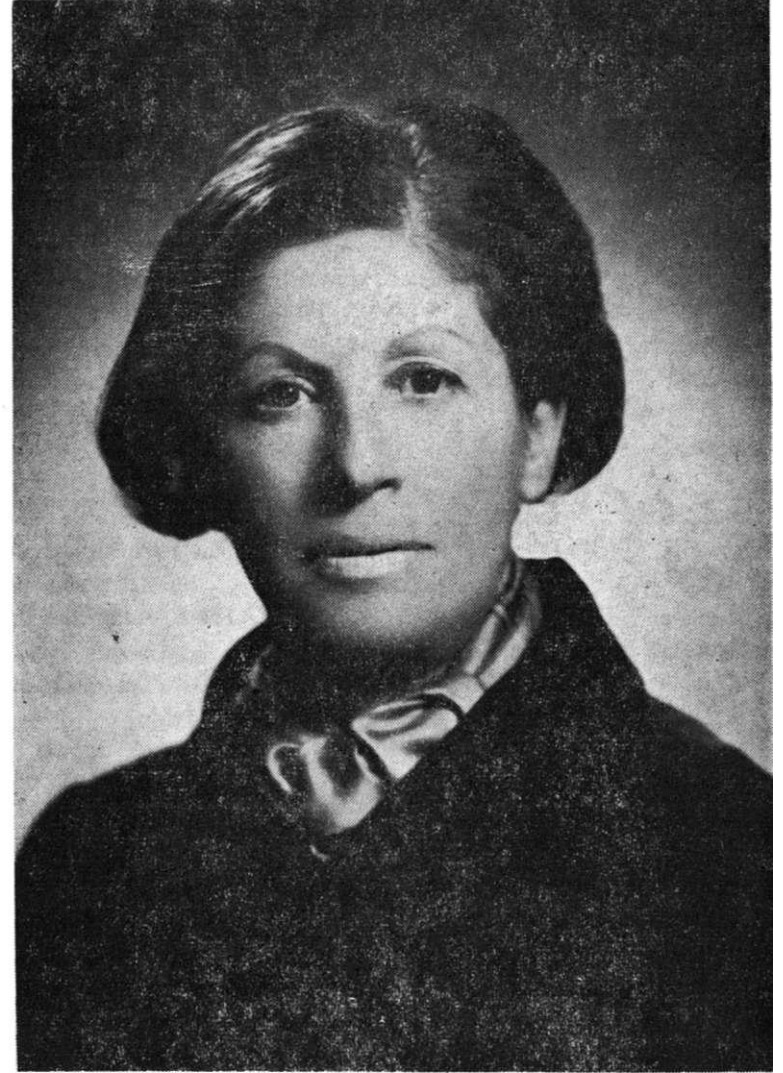
Prof. Dr.
JALE G. AKİPEK'e

KONYA

k Üniversitesi Rektörlüğü, 1991

4 975-448-062-1

Prof. Dr. Jale G. AKIPEK

1916 - 1990

**ık Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun 29.8.1991 tarih ve 91/88 «uyul
> 1000 adet basılmıştır.**

İ Ç İ N D E K İ L E R

SUNUŞ	vn
Prof. Dr. Jale AKİPEK'in Biyografisi ve Eserleri	IX
Prof. Dr. Turgut AKINTÜRK	
Hocam Prof. Dr. Jale G. Akipek	XIII
Prof. Dr. Halil CİN	
Tarih Boyunca Kadının Hukukî Statüsü Açısından Türk Kadınının Durumuna Kısa Bir Bakış	1
Prof. Dr. İlhan AKİPEK	
Devletler Hukuku Açısından Türkiye'nin Ulusal Deniz Politikası ...	27
Dr. Zeki HAFIZOĞULLARI	
Laiklik	33
Prof. Dr. Adnan GÜRİZ	
Adalet Kavramı	59
Prof. Dr. Süleyman ARSLAN	
Tanzimat Döneminin Yarattığı Bir Yargı Organı Şûra-yı Devlet ...	75
Prof. Dr. Nevzat TOROSLU	
Ertelenmiş Mahkûmiyetin Memuriyete Etkisi	93
Doç. Dr. Doğan SOYASLAN	
Ceza Hukuku İle Diğer Hukuk Dalları ve Özellikle Anayasa Hukuku'nun İlişkisi	105
Doç. Dr. Emin ARTUK	
Ölüm Cezası	145
Doç. Dr. Gülnihâl BOZKURT	
A.B.D. Vatandaşlığı İddiasında Bulunan Osmanlı Vatandaşlarına Dair Bazı Amerikan Belgeleri	177
Dr. Hayati HAZIR	
Tanzimat Fermanı'nın Anayasa Hukuku Açısından Tahlili	191
Prof. Dr. Yaşar KARAYALÇIN	
"16.3.1990 tarih ve K. 1990/2 Sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı", "Saklı Payı İhlâl Edümemiş Mirasçı Mavazaa Nedeniyle Dava Açabilir" Görüşü ve Diğer Problemler	209
Prof. Dr. Fikret EREN	
Kadastro Kanununa Göre İhya Yoluyla Toprak Mülkiyetinin Kazanılması	231

ÖZTAN, Prof. Dr. Fırat ÖZTAN

Boşluk, Birlikte Yürürlükte Olma Kavramları Açısından Medenî n'un 24/a - III. üncü Maddesi Karşısında Medenî Kanun'un inci Maddesinin Durumu	245
Tuğrul ANSAY	
imanın Sonucu Olarak Maddî Tazminat ve Yoksulluk	263
Ergun ÖNEN	
rganisation Der Richter (Gerichte) Und Der Rechtsanwalte r Türkiye	271
it TAHİROĞLU	
ne En Droit Turch	291
A. Lâle SİRMEN	
maz Satımında Bedelin Düşük Gösterilmesinin Hukukî lan	305
Ahmet KILIÇOĞLU	
ızısı Vasiyetnamede Düzenleme Yeri l.nin Konuyla İlgili Bir Kararının Eleştirisi).	327
Sabih ARKAN	
a Taşımalarla İlgili Hukukî Sorunlar	341
Ahmet GÖKDERE	
a Topluluğu'nda Bölgesel Politikalar.	359
Mehmet ÜNAL	
Mülk Kavramı	387
Erol CANSEL	
Ailesinin Anayasanın 41. Maddesine Göre İncelenmesi	405
Selçuk ÖZTEK	
ı Rekabete İlişkin Yeni İsviçre Düzenlemesinin Öngördüğü laksız Rekabet Halleri.	417
Cengiz KOÇHİSARLIOĞLU	
î'de Evlilik Birliği Hukuku'ndaki Son Gelişmeler	431
Kemâl ÇEVİK	
ıkuku Ekonomik Fayda Topluluğu	453
Dr. Yedigâr İZMİRLİ	
• Esnaf Sınıfının Tayininde Ticarî İşletme Unsuru	465
Dr. İhsan ERDOĞAN	
ın Temliki ve Kıymetli Evrakın Devri	479
Dr. Hilâl ZİLELİOĞLU	
erde Petrolden Kaynaklanan Kirliliğin Önlenmesi İçin Alınan Önlemler	507
Dr. Halûk Hadi SÜMER	
Hukukunda Bireysel İş Uyuşmazlıkları ve Çözüm Yolları ...	535

SUNUŞ

Prof. Dr. Halil CİN
Rektör

Rahmetli ve aziz hocam Prof. Dr. Jale G. Akipek'in anısına bu armağanı çıkarabilme şansına sahip olduğum için mutluyum. Ancak, bir yandan da içimde bir burukluk hissediyorum. Keşke sağlığında bu armağanı kendisine sunabilseydik diye. Türk insanının ülke ve millete hizmet edenlerin değerini sağlığında değil, ölümünden sonra anlama ve takdir etme gibi anlaşılmaz bir tutumu vardır. Hizmet ve kabiliyetleriyle temayüz etmiş insanların değerlerinin sağlıklarında takdir edilmesi, kendilerine duyulan saygı ve sevginin açıklanabilmesi farklı bir anlam taşır. Fani bir varlık olan insan için bunun önemi çok başkadır. İşte. derin saygı ve sevgi hisleriyle bağlı olduğum aziz hocama bu duygularımın ifadesi olan armağanı sağlığında takdim etme şansını yaşayamadığım için burukluk hissediyorum.

Hukuk Fakültesinde öğrenciliğim, asistanlığım ve öğretim üyeliğim esnasında üzerimde en çok etki bırakan, saygı duyduğum hocalarımdan birisi şüphesiz ki Prof. Dr. Jale G. Akipek idi.

Hocaların öğrenciler üzerindeki izleri, bilgi, sevgi ve saygıdan müteşekkil bir sentezdir. Öğrencisine sevgi ve saygı telkin eden hocalar, unutulmayan, iz bırakan kişilerdir. Prof. Dr. Jale G. Akipek, öğrencilerinin gönlünde saygı ve sevgi zirveleri oluşturabilmiş nadir hocalardan biridir. Tartışılmaz bilim adamlığı, yüksek insanî vasıfları, asalet ve zarafeti, beşerî ilişkilerindeki titizlik ve ciddiyeti, O'na Hukuk Fakültesi içinde ve dışında büyük bir saygı doğurmuştu. Hayat kısa ve geçici olduğuna göre, önemli olan kişiliğiyle, hizmetleriyle geride adını yaşatabilecek hoş sedâ bırakabilmektir. Rahmetli hocamız bunu yapabilen şanslı insanlardan biriydi.

Prof. Dr. Jale G. Akipek, gerçek bilim adamlığının zorunlu bir vasfı olması gereken objektif düşünme ve değerlendirme meziyetinin ayrılmaz parçası yapan çok müstesna bir insandı. Sübjektif kriterlerle bilimsel anlayışı bağdaştırmaya çalışmak, akademik ortamda insanî münasebetleri, akademik nezaket ve teamüllerin dışında, çoğuş insanlara yakışmayacak hamlıklarla yürütmeye çalışmak, gençlere çok kötü

>lmaktadır. Bu açıdan da Prof. Dr. Jale G. Akipek ders alınması abide şahsiyetlerden biriydi.

tim müesseseleri teamüllerini koruyup geliştirebildikleri ve kendisniledikleri ölçüde, çağdaş Türk toplumunun inşasına yardımcı yetiştirdikleri kaliteli insanlarla bu yüce amaca katkıda bulunabirprof. Dr. Jale G. Akipek, bu değerli hizmete en çok emeği geçmiş lan biriydi. O, Cumhuriyet'in yarattığı çağdaş Türk kadınının en meği idi.

olum refaha ulaştıkça, çağdaş teknoloji toplumun bütün kesimleHedikçe toplumda ve müesseselerde hâkim olması gereken güzel lerin, insani ilişkilerdeki zarafet ve inceliğin kaybolmaya başladı-intüyle görmekteyiz. Öğretim üyesi, bilim adamı, ilmi, irfanı ve ha-örnek insan olmak zorundadır. Bu açıdan da Prof. Dr. Jale G. Akmamızı hatırlamak, birçok güzelliklerini yeniden yaşamak demek-

nçlere olduğu kadar, çalışma arkadaşlarına ve topluma örnek teş-ri insanlara bugün dün olduğundan daha fazla ihtiyacımız vardır, r kendilerini aşarak gerçekleri görüp, başarıyı, iyiyi ve güzeli tak-eyi bilirlerse, kadirşinaslık denilen yüksek vasıf toplumda yaygın-t bu, insanları daha çok çalışmaya, hizmet etmeye ve birbirleriyle olmaya teşvik eder. Bu, toplum için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Aziz z bu vasfıyla de örnekti.

Doktora tez jürimde benim için söyledikleri bana büyük bir ça-evk ve heyecanı vermişti. Milli Eğitim Bakanlığının açtığı bir burs da hakkımda söyledikleri bütün komisyonu tesir altında bırakmıştı. 1an rahmetli hocama minnet borcumu tekrar etmeyi aziz bir görev m.

nun öğrencisi olabilmek bizim için şanstı. Aziz hocama asistanlı-jretim üyeliğim ve bütün hayatım boyunca derin saygı ve hayran-erim devam etmiştir ve etmektedir. O'nu çeşitli vesilelerle rahmet-ak, duygusallığıma hitap ettiği kadar gençlere güzellikler ve sağ-ğerler aşılama vesile olmaktadır.

i duygularla Prof. Dr. Jale G. Akipek Armağanı'na yazı göndererek bu şekilde anılmasına değerli katkılarda bulunan bilim adamlarına; e yazıların toplanması konusunda yardımlarını esirgemeyen aziz Prof. Dr. Ömer İlhan Akipek'e, yazıların tashihlerini yapan ve Ar-in çıkartılmasında emeği geçen Selçuk Üniversitesi Hukuk Faküi-İretim elemanlarına ve Selçuk Üniversitesi Basımevi müdür ve ça-rına teşekkürlerimi sunuyorum.

mağan'ın okuyuculara yararlı ve aziz hocamızın sonsuza kadar ha-tasına vesile olmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Jale G. AKİPEK'in

Biyografisi ve Eserleri

1916'da Selânik'de doğmuştur. 1939'da Ankara Hukuk Fakültesi'nden me-zun olmuş, 1939 - 1945 yılları arasında Yargıtay'da raportör olarak çalışmış, 1945 yılında medeni hukuk asistanı olarak Ankara Hukuk Fakültesi'nde gö-re ve başlamıştır. "Yabancı Tüzel Kişilerin Milletlerarası Mevcudiyeti" konulu teziyle 1949'da "Hukuk Doktoru" unvanını kazanan Akipek, "Hükümsüzlük Nazariyeleri" konulu teziyle 1951'de doçent olmuş; 1958 yılında Profesörlüğe terfi etmiştir. 1959 yılında V. Medeni Hukuk Kürsüsü Başkanlığına getirilen Akipek, Fakültenin Üniversite Senatosunda temsilciliğine seçilmiştir. Alman-ca ve Fransızca bilmekte idi.

Kitaplar :

- 1 — Hususi hukuk tüzel kişilerinin milletlerarası mevcudiyeti. Ankara 1949 Nur Matbaacılık. 217 s.
- 2 — Hükümsüzlük nazariyeleri karşısında Türk Medeni Kanununun sistemi. Ankara 1953, İstiklâl Matbaacılık ve Gazetecilik Koli. Ort. VI+266 s. "Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 66"
- 3 — Gayrimenkul malikinin mesuliyetinin hukuki neticeleri. İstanbul 1955, Fakülteler Matbaası. IV+76 s. "Ankara Hukuk Fakültesi Yayınlarından No: 89"
- 4 — Menkul davası. Ankara 1959 Güzel Sanatlar Matbaası. 141 s. "Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınlarından No: 136"
- 5 — Türk Medeni hukuku. 1. Cilt: Başlangıç hükümleri - Şahsın hukuku. 1. Cüz. Medeni kanunun başlangıç hükümleri. Ankara 1960 İstiklâl Matbaası. XVHI+208 s.
- 6 — Türk Medeni hukuku. 1. Cilt: Başlangıç hükümleri - Şahsın hukuku. 2. Cüz: Şahsın hukuku. Ankara 1961 İstiklâl Matbaası. XXIX+363 s.
- 7 — Le but des associations en droit Turc et son importance juridique. An-kara 1963 Institut de Droit Bancaire et de Droit Commercial. 55 s.
- 8 — Türk eşya hukuku. (Aynî haklar). 1. Kitap: Zilyetlik ve tapu sicili. An-kara 1965 Ajans - Türk Matbaası. XXXVI+427 s. 5 levha. "Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınlarından No: 198"

İrk medeni hukuku. 1. Cilt: Başlangıç hükümleri - Şahsın hukuku. Cüz: Medeni kanunun başlangıç hükümleri. 2. bs. Ankara 1966 Baş- r Matbaası. XV+228 s.

İrk medeni hukuku. 1. Cilt: Başlangıç hükümleri - Şahsın hukuku. Cüz: Şahsın hukuku. Göz. geç. 2. bs. Ankara 1966 Başnur Matbaası. X+363 s. 5 levha.

ıkıflar. Ankara 1970 Başnur Matbaası. 26 s. "Türk medeni hukuku" C. 2. Cüzüne ek.

İrk eşya hukuku. (Aynî haklar) 2. Kitap: Mülkiyet. Ankara 1971 Se- iç Matbaası. XXVIII+299 s.

İrk eşya hukuku. (Aynî haklar). 1. Kitap: Zilyetlik ve tapu sicili. Göz. ç. 2. bs. Ankara 1972 Sevinç Matbaası. XXXV+480 + 5 s.

İrk Medeni hukuku. 1. Cilt: Başlangıç hükümleri - Şahsın hukuku. Cüz: Medeni kanunun başlangıç hükümleri, 3. bs. Ankara 1973 Se- iç Matbaası. XVII+236 s.

İnkara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 314"

İrk eşya hukuku. (Aynî haklar). 2. Kitap: Mülkiyet. 2. bs. Ankara 73 Sevinç Matbaası.

İnkara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 329"

İrk eşya hukuku. (Aynî haklar). 3. Kitap: Mahdut aynî haklar. (Men- 1 rehni hariç). Ankara 1974 Sevinç Matbaası. XXX+299 s.

İnkara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları No: 350"

- Makale - Konferanslar :

denmeden doğan kanun ihtilâfları. HFD 1946 İN, Sa. 1, s. 147 - 178)

İkmî şahısların cezai mesuliyeti. HFD 1974 IV, Sa. 1 - 4, s. 98)

İrk hukukunda mal için meşru müdafaa. HFD 1949 VI, Sa. 2 - 4, s. 179 - 198)

Şfalet akdi ile aval arasındaki fark ve benzerlik. HFD 1951 VIII, Sa. 3 - 4, s. 435 - 478)

İrk hukukunda tapuya kayıtlı olmayan gayrimenkullerin hukukî reji- i ve MK 639/1. HFD 1952 IX, Sa. 3 - 4, s. 40 - 96)

İliz haddi. ık. Bar. Der. 1953 Sa. 1, s. 18 - 25)

7 • Miras taksim mukavelesinin şekli. (Ank. Bar. Der. 1953 Sa. 2, s. 121 - 128)

8 — Kimler miras sebebiyle istihkak davasında taraf olabilir? (Ank. Bar. Der. 1953 Sa. 5, s. 398 - 413)

9 — Gayrimenkul mülkiyet hakkının adi zamanaşımı ile iktisabı üzerinde bir inceleme. (AHFD 1953 X, Sa. 1 - 4, s. 577 - 612)

10 — Tapu sicilinin tashihi davası. Tescil davası, gayrimenkul iştirasına mü- teallik vekâlet. (Ank. Bar. Der. 1954 Sa. 1, s. 30 - 40)

11 — Kanuni intifa hakkınm hukuki mahiyeti ve hükümleri. (Ank. Bar. Der. 1954 Sa. 4, s. 374 - 382)

12 — Gayrimenkul malikinin mesuliyeti. (AHFD 1954, XI, Sa. 1 - 2, s. 328 - 370)

13 — Türk hukukunda mülkiyet hakkı ve kanuni takyitleri. (İn. Hak. Yıl. 1954 s. 184 - 224)

14 — Sübjektif hüsnüniyetin mahiyeti ve hükümleri. (AHFD 1957 XIV, Sa. 1 - 4, s. 56 - 72)

15 — Türk hukukunda kat mülkiyeti. (Ank. Bar. Der. 1966 Sa. 3, s. 475)

16 — Mülkiyetin anayasa tarafından korunmasıyla ilgili bir deneme. (Ad. Der. 1967 Sa. 5, s. 302 - 310)

17 — Mülkiyet kavramı üzerinde bir inceleme. (Batider. 1969 V, Sa. 1, s. 1 - 16)

18 — Üst hakkı kavramı, muhtevası ve mahiyeti. (Oğuzoğlu'na Armağan. 1972 s. 25 - 69)

19 — Devlet orman arazisi üzerinde üst hakkı. (O. F. Berki Armağan, 1977)

Çeviriler :

1 — Derreux, Dr. M. G. : Kanunu bilmemek özür sayılmaz kaidesi hakkın- da bazı düşünceler. (AHFD 1945 H, Sa. 4, s. 197 - 285)

2 — Young, Walter : Eugene Huber ve İsviçre Medenî Kanununun ruhu. (AHFD 1949 VI, Sa. 1, s. 162 - 180)

- 3 — **Comment, Dr. Albert** : İsviçre hususi hukukunda radyo münasebetiyle ortaya çıkan bazı hukuki meseleler.
(AHFD 1950 VII, Sa. 1 - 2, s. 198 - 217)
- 4 _ **Coquoz, Dr. R.** : Mirasm reddinin, mirasın intikali üzerine olan tesirleri.
(AHFD 1951 VIII, Sa. 1 - 2, s. 685 - 695)
- 5 — **Du Pasquier, Claude** : Hukukun tatbiki hakkında yeni görüşler ve İsviçre mahkeme içtihatları.
(AHFD 1954 XI, Sa. 3 - 4, s. 305 - 346)